LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖ KULTŪROS PAVELDO KOMISIJA 288700520
(įstaigos pavadinimas, kodas)

PATVIRTINTA

_____

_____Nr.__
(data, dokumento pavadinimas)

ĮVADINĖ (BENDRA) GAISRINĖS SAUGOS INSTRUKCIJA

Nr. GS -

I. BENDROSIOS ŽINIOS APIE ĮSTAIGOS

1. Įstaiga įregistruota 1997m.
2. Įstaigos kodas 288700520.
3. Įstaigos registracijos adresas: Rūdninkų g. 13, Vilnius.
4. Įstaigos buveinės adresas: Rūdninkų g. 13, Vilnius.
5. Įstaigos vadovas: Pirmininkė Vaidutė Ščiglienė.
6. Įstaigos veikla: kultūros paveldo apsauga, valstybinės institucijos veikla.

II. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

7. Už įstaigos (visų ten esančių objektų) gaisrinę saugą atsakingas asmuo privalo:

7.1. užtikrinti gaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų vykdymą objekte bei nustatyti gaisrinį režimą jame;

7.2. vykdyti ugniagesių teisėtus nurodymus;

7.3. įstatymų nustatytais atvejais leisti ugniagesiams apžiūrėti ir patikrinti įstaigos gamybines, ūkines, kitas patalpas, statinius bei teritoriją;

7.4. nedelsiant šalinti nustatytus gaisrinės saugos pažeidimus;

7.5. organizuoti darbuotojų instruktažą, mokymą ir atestavimą gaisrinės saugos klausimais;

7.6. garantuoti, kad vadovaujantis nurodytais reikalavimais būtų parengtos gaisrinės saugos instrukcijos objektui ir atskiriems padaliniams;

7.7. aprūpinti objektą reikiamomis gaisro gesinimo priemonėmis;

7.8. užtikrinti, kad objekte įrengti gaisrinės technikos, automatikos įrenginiai, gaisrų gesinimo priemonės būtų techniškai tvarkingi ir veiktų;

7.9. teikti ugniagesiams informaciją, reikalingą gaisrų prevencijos priemonėms objekte nustatyti.

8. Kiekvienas darbuotojas privalo:

8.1. susipažinti su gaisrinės saugos instrukcijomis;

8.2. griežtai laikytis gaisrinio režimo, vykdyti vadovų bei asmenų, atsakingų už gaisrinę saugą, nurodymus;

8.3. darbo metu naudotis tvarkingomis darbo priemonėmis;

8.4. mokėti naudotis darbo vietoje esančiomis gaisro gesinimo priemonėmis;

8.5. nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą.

III. TRANSPORTO PRIEMONIŲ STOVĖJIMO AIKŠTELĖ

9. Transporto priemonės stovėjimo aikštelėse turi būti statomos paliekant tarp lengvųjų automobilių ne mažesnį kaip 0,6 m, tarp krovininių automobilių- 0,8 m atstumą.

10. Draudžiama laikyti krovininius automobilius, pakrautus ypač degiomis, labai degiomis ir degiomis medžiagomis, tam tikslui nepritaikytose vietose, garažuose.

11. Transporto priemonių stovėjimo aikštelėse turi būti ne mažiau kaip 1 lynas arba vilktis (viena keturiasdešimčiai automobilių) automobiliams evakuoti.

12. Transporto priemonių stovėjimo aikštelėse draudžiama:

12.1. dirbti kalvystės, terminio apdirbimo, suvirinimo, dažymo, medienos apdirbimo darbus, taip pat plauti detales ypač degiais, labai degiais ir degiais skysčiais;

12.2. laikyti transporto priemones neuždengus dangteliais jų degalų bakų;

12.3. užkrauti vartus ir kelius arba juos užstatyti transporto priemonėmis;

12.4. šildyti variklius atvira ugnimi (deglais, lituojamosiomis lempomis), atliekant remonto ir kitus darbus pasišviesti atvirais ugnies šaltiniais;

12.5. sandėliuoti degias medžiagas ir degių dujų balionus.

IV. STATINIAI IR PATALPOS

13. Naudojant statinius privaloma laikytis gaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų per visą ekonomiškai pagrįstą statinio naudojimo trukmę.

14. Evakavimas turi būti vykdomas per du išėjimus: pagrindinį ir atsarginį. Jų keliai turi būti pažymėti evakavimo plane pakabintame prie išėjimo durų.

15. Evakuacijos keliai ir išėjimai turi būti laisvi, parengti žmonėms evakuoti bet kuriuo metu.

16. Koridoriuose, laiptinėse ir ant virš evakuacijos keliuose esančių durų turi būti evakuacijos kryptį nurodantys ženklai , , kurių bent vienas turi būti gerai matomas iš bet kurio evakuacijos kelio taško.

17. Rūkyti galima tik tam tikslui skirtose specialiais ženklais pažymėtose

vietose, kuriose yra nedegus indas nuorūkoms.

18. Kai kabeliai ir vamzdynai kerta statybines konstrukcijas, angos tarp jų ir konstrukcijų per visą konstrukcijos storį turi būti sandarinamos užpildu, kurio atsparumas ugniai yra ne žemesnis už pačios kertamos statybinės konstrukcijos atsparumą ugniai.

19. Pastatuose ir statiniuose įvairių komunikacijų vamzdynus draudžiama atšildyti atvira ugnimi.

20. Reguliariai iš patalpų turi būti šalinamos šiukšlės ir kitos degios atliekos.

21. Šiukšlinės evakuacijos keliuose, darbuotojų buitinėse patalpose turi būti nedegios.

ŠILDYMAS

22. Visi šildymo įrenginiai turi būti įrengti ir eksploatuojami pagal gamintojo instrukcijose ir kituose teisės aktuose nustatytus gaisrinės saugos reikalavimus, o prieš šildymo sezono pradžią turi būti patikrinti.

23. Patalpose, kuriose yra degių dulkių, nuosėdų, šildymo prietaisų paviršiai turi būti reguliariai valomi.

24. Įstaigos patalpos šildomos elektra.

25. A_{sg}, B_{sg}, C_g kategorijų pagal sprogimo ir gaisro pavojų patalpas šildyti atviro tipo šildymo prietaisais draudžiama.

26. Patalpų pagal sprogimo ir gaisro pavojų kategorijos ir charakteristikos pateikiamos 1 lentelėje.

1 lentelė

Patalpos pagal sprogimo ir gaisro	Medžiagų, esančių patalpoje ar naudojamų technologiniame procese,

pavojų kategorija	apibūdinimas
A_{sg}	Ypač degios dujos, degūs, labai degūs ir ypač degūs skysčiai, kurių pliūpsnio temperatūra neviršija 28 °C, kai naudojama jų tiek, kad užsidegus sprogiam garų ar dujų ir oro mišiniui, patalpoje susidaro didesnis kaip 5 kPa sprogimo momentinis viršslėgis. Medžiagos, kurios sprogsta ir dega, sąveikaudamos su vandeniu, deguonimi ar viena su kita, kai naudojama jų tiek, kad įvykus sprogimui patalpoje susidaro didesnis kaip 5 kPa sprogimo momentinis viršslėgis.
B_{sg}	Degios dulkės arba pluoštas, degūs ir labai degūs skysčiai, kurių pliūpsnio temperatūra 28 °C ir aukštesnė, degūs skysčiai, įkaitinti iki jų pliūpsnio temperatūros ir daugiau, degūs skysčiai, kurie kilus avarijai gali sudaryti sprogius aerozolius, kai naudojama jų tiek, kad užsidegus sprogiam dulkių ar garų ir oro mišiniui, patalpoje susidaro didesnis kaip 5 kPa sprogimo momentinis viršslėgis.
C_g	Degūs ir labai degūs skysčiai, degios ir sunkiai degios kietos medžiagos (taip pat dulkės ir pluoštas); medžiagos, kurios dega tik sąveikaudamos su vandeniu, deguonimi ar viena su kita, jei patalpa nepriskiriama A_{sg} ir B_{sg} kategorijoms ir kai medžiagų naudojama tiek, kad gaisro apkrova patalpoje didesnė arba lygi 42 MJ/kv. m.

ELEKTROS ĮRENGINIAI

27. Pastebėjus elektros tinklų ir įrenginių gedimus, sukeliančius kibirkščiavimą, kabelių, laidų ir variklių kaitimą, būtina juos nedelsiant išjungti ir pašalinti gedimus.

28. Elektros energija išjungiama iš elektros skydinės.

29. Elektros skydinės turi būti švarios, jose draudžiama laikyti kitus įrenginius ar medžiagas.

30. Priėjimo prie elektros skydinių ir skirstomųjų spintų vietos turi būti tvarkingos ir neužkrautos. Jose ir 1 m atstumu nuo jų draudžiama laikyti bet kokias medžiagas.

31. Atstumas nuo elektros šviestuvų iki sandėliuojamų degių medžiagų turi būti ne mažesnis kaip 0,5 m.

32. Eksploatuojant elektros įrenginius draudžiama:

32.1. šildyti patalpas nestandartiniais (savos gamybos) elektros prietaisais;

32.2. naudoti netvarkingus elektros kištukinius lizdus, kištukus, paskirstymo dėžutes, jungiklius ir kitus elektros aparatus;

32.3. elektros lempas, šviesos sklandytuvus, šildytuvus uždengti degiomis medžiagomis;

32.4. į elektros tinklą jungti elektros prietaisus, kurie viršija leistiną galią;

32.5. naudoti lygintuvus, virykles, virdulius, šildymo ir kitus elektros prietaisus tam tikslui nepritaikytose vietose ir palikti juos įjungtus be priežiūros;

32.6. kabinti elektros šviestuvus ir kitus daiktus tiesiog ant elektros laidų ir kabelių;

32.7. naudoti nekalibruotus ir savo gamybos saugiklius;

32.8. naudoti elektros šviestuvus su nuimtais apsauginiais gaubtais ir neužsandarinta armatūra;

32.9. naudoti laidus ir kabelius su pažeista arba eksploatavimo metu dielektrinių savybių netekusia izoliacine medžiaga;

32.10. tiesiogiai prikalti laidus ir kabelius.

33. Laidai ir kabeliai sujungiami presuojant, suvirinant, lituojant arba specialiomis jungtimis.

34. Skirtingų metalų laidus sujungti leidžiama tik specialiomis jungtimis.

35. Atvirosios elektros instaliacijos laidai ir kabeliai tose vietose, kuriose galima juos mechaniškai pažeisti, turi būti papildomai apsaugoti.

VĖDINIMAS

36. Vėdinimo įrenginiai turi būti įrengti ir eksploatuojami pagal gamintojo instrukcijose nustatytus gaisrinės saugos reikalavimus.

37. Atsiradus gedimams, dėl kurių tiesiogiai ar netiesiogiai gali kilti gaisras, būtina nedelsiant išjungti ventiliatorių ir šalinti gedimus.

V. GAISRO GESINIMO PRIEMONĖS IR ĮRANGA

38. Visose patalpose yra tolygiai išdėstyti gesintuvai, kurių tipas ir skaičius nustatytas pagal Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių „Gesintuvų ir gaisrinio inventoriaus parinkimas“ normas.

(2 pav.)

39. Patalpose turi būti užrašai (ženklai), nurodantys gesintuvų laikymo vietas. Tiek patalpoje, tiek lauke gesintuvų laikymo vietą nurodantys užrašai turi būti gerai matomi, įrengti – 2 – 2,5 m aukštyje nuo grindų ar žemės paviršiaus.

40. Gesintuvo korpusas turi būti nudažytas raudonai, nešiojamųjų gesintuvų ženklinimas turi atitikti LS EN 3 standartų serijos, kilnojamųjų gesintuvų ženklinimas turi atitikti – LST EN 1866: 2006 m, ir LST EN 1866 – 1: 2007 m, Europos standarto ar kito Europos Sąjungos valstybių narių nacionalinių standartizacijos institucijų patvirtinto normatyvinio dokumento reikalavimus.

41. Gesintuvai, juose esančių gesinimo medžiagų kiekis ir kokybė tikrinami ne rečiau kaip vieną kartą metuose. Periodiškai tikrinami ne rečiau kaip kas 30 dienų.

42. Pasibaigus gesintuvo garantiniam laikui turi būti atliekama jo techninė priežiūra.

GESINTUVŲ GESINIMO SAVYBĖS

Kokios medžiagos dega	Gaisro klasė	Kuo geriausia gesinti
Mediena popierius, guma, tekstilė ir kitos kietosios anglėjančios medžiagos	A	Milteliais, vandeniu, putomis
Benzinas, dyzelinas, tepalai, lakai, skiedikliai, besilydančios plastmasės ir kiti degūs skysčiai ir skystėjančios kietosios medžiagos	B	Milteliais, angliarūgšte, putomis
Vandenilis, acetilenas, gamtinės, suskystintos ir kitokios degios dujos, elektros įrenginiai	C	Milteliais, angliarūgšte
Kalis, natris, magnis ir kiti degūs metalai ir jų lydiniai	D	Specialiais milteliais

43. Gesintuvo naudojimas:

43.1. nutraukti plombą;

43.2. ištraukti apsauginį kaištį;

43.3. gesintuvą laikyti vertikalioje padėtyje;

43.4. gesintuvo žarnelę nukreipti į ugnies židinį;

43.5. nuspausti rankenėlę.

(3 pav.)

44. Gesinant gesintuvu reikia stovėti tarp liepsnos ir išėjimo, kad būtų galimybė atsitraukti.

45. Gesinimas pradedamas nuo intensyviausios degimo vietos. Reikia nuslopinti pagrindinę liepsną, o vėliau gesinamąja medžiaga padengti visą degantį paviršių.

46. Jeigu yra keli gesintuvai, reikia juos panaudoti vienu metu, o ne kiekvieną iš eilės.

47. Prieš gesinant elektros įrenginį, būtina išjungti įtampą degančiame ir šalia esančiame elektros įrenginyje. Jeigu nesuveikia automatiniai saugikliai, elektros tiekimą degančiam technologiniam įrenginiui reikia išjungti rankiniu būdu.

48. Jeigu dega išsilieję skysčiai, reikia pradėti gesinti nuo artimiausio krašto, gesinamosios medžiagos srovę nukreipiant į degantį skystį 15-30 laipsnių kampu. Reikia stengtis neištaškyti degančio skysčio. Gesintuvą reikia laikyti vertikaliai, kad nesumažėtų gesinimo čiurkšlė. Labai svarbu, kad gesinamąja medžiaga būtų padengtas visas degantis paviršius. Gesinimas turi būti nepertraukiamas – kol ištuštėja gesintuvas.

49. Jeigu nepavyksta užgesinti, reikia mesti gesintuvą ir evakuotis iš degančios patalpos į lauką.

50. Gesintuvai turi būti:

50.1. laikomi lengvai prieinamose ir matomose vietose, ne arčiau kaip per 1m nuo šildymo prietaisų;

50.2. kabinami ne aukščiau kaip per 1,5 m nuo grindų iki gesintuvo apačios ir taip, kad atidarytos patalpos durys netrukdytų paimti gesintuvo;

50.3. statomi gaisrinių čiaupų spintelėse arba prie jų, gaisriniuose skyduose arba ant grindų, laikomi specialiose spintelėse, dėžėse ar stovuose;

(4 pav.)

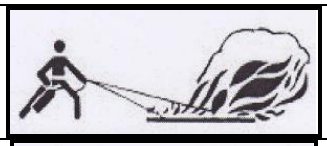
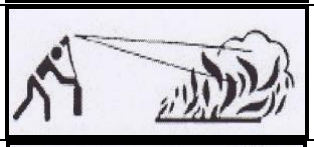
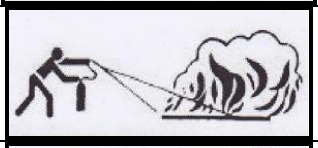
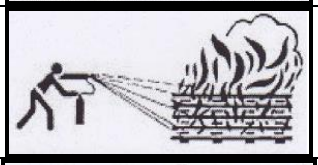
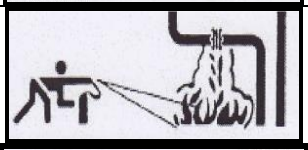
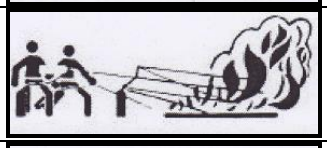
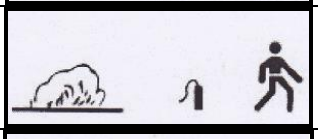
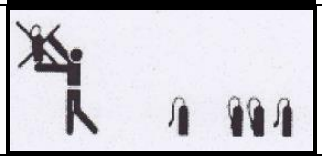
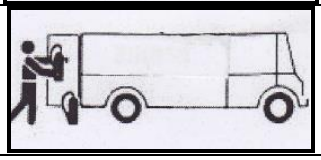
(5 pav.)

50.4. laikomi taip, kad matytųsi užrašai;

50.5. išdėstomi objekte taip, kad netrukdytų žmonėms evakuotis.

51. Gesintuvai, esantys lauke arba nešildomoje patalpoje ir neskirti eksploatuoti esant žemai temperatūrai, šalčių metu turi būti pernešami į šildomas patalpas. Gesintuvų vietoje turi būti paliekamas gaisrinės saugos ženklas „Gesintuvas“ ir aiškiai nurodoma jų laikymo vieta.

KAIP GESINTI

	NETEISINGAI	TEISINGAI
Gesinti ugnį reikia pavėjui		
Gesinti reikia ne liepsną, jos šaltinį		
Gesinti reikia iš apačios į viršų		
Bet, kai dega vamzdžiai ar komunikacijos, gesinti reikia nuo viršaus į apačią		
Turint kelis gesintuvus, juos reikia naudoti vienu metu, o ne vieną po kito		
Įsitikinti, ar visiškai užgesinote ugnį		
Panaudotų gesintuvų nedėti į vietą, bet atiduoti į aptarnaujančią įmonę pakartotinam užpildymui		

VI. AKTYVIOSIOS GAISRINĖS SAUGOS PRIEMONĖS

52. Gaisrinės saugos sistemos ir gaisrinės automatikos įrenginiai, mažinantys grėsmę žmonėms ir jų turtui, skirti gaisrui aptikti, pranešti apie jį, gesinti, dūmams ir šilumai šalinti ar kelioms šioms funkcijoms vykdyti (toliau – aktyviosios gaisrinės saugos priemonės), turi būti techniškai tvarkingi ir veikiantys.

53. Statinių savininkai, valdytojai ar naudotojai privalo organizuoti ir (ar) atlikti aktyviųjų gaisrinės saugos priemonių techninę priežiūrą ir bandymus, o jų rezultatus įforminti raštu.

54. Statinio aktyviųjų gaisrinės saugos priemonių techninė priežiūra ir bandymai turi būti atliekami ne rečiau kaip kartą per metus, vadovaujantis gamintojo pateikta technine informacija.

55. Įstaigos patalpose yra gaisro aptikimo ir signalizavimo sistema.

VII. GAISRO GESINIMO ORGANIZAVIMAS

56. Kiekvienas asmuo, pastebėjęs gaisrą, privalo:

56.1. nedelsdamas kreiptis į bendrąjį pagalbos centrą tel. **112**;

56.2. skambinantis turi pranešti šią informaciją apie įvykį:

56.2.1. kur įvyko (tikslų adresą, gaisro kilimo vietą);

56.2.2. kas įvyko (įvykio pobūdį);

56.2.3. kada įvyko (laiką);
56.2.4. grėsmę žmonėms, turtui ir aplinkai;
56.2.5. situacijos kaitą;
56.2.6. pranešusiojo duomenis (vardą, pavardę, telefono Nr., buvimo vietą);
56.3. informuoti žmones apie gaisrą;
56.4. organizuoti žmonių bei materialinių vertybių evakavimą;
56.5. gesinti gaisrą turimomis priemonėmis;
56.6. pranešti apie gaisrą objekto (darbo baro) vadovaujantiems darbuotojams.
57. Atvykę į gaisravietę objekto vadovai arba kiti atsakingi darbuotojai privalo:
57.1. įsitikinti, ar iškviesti ugniagesiai;
57.2. vadovauti žmonių evakavimui ir gaisro gesinimui, kol atvyks ugniagesiai;
57.3. skirti asmenį, gerai pažįstantį objektą, kuris sutiktų ugniagesius, parodant jiems trumpiausią kelią iki gaisro židinio;
57.4. prireikus iškviesti dujų ūkio, greitosios pagalbos ir kitas tarnybas;
57.5. sustabdyti gamybą, kol neužgesintas gaisras;
57.6. imtis priemonių apsaugoti gesinančius gaisrą žmones nuo galinčių griūti konstrukcijų, elektros srovės poveikio, apsinuodijimų ir apdegimų;
57.7. gesinant gaisrą, aušinti pastatų konstrukcijas ir technologinius įrengimus, kurie gali perkaisti;
57.8. atvykus ugniagesiams, vykdyti gaisrų gesinimo vadovo nurodymus, teikti žinias apie objekte esančias medžiagas ir t.t. Gaisro vietą palikti tik leidus gaisro gesinimo vadovui.

VIII. PATALPŲ APŽIŪROS PRIEŠ JŲ UŽDARYMĄ

58. Darbuotojas, atsakingas už patalpų uždarymą, pasibaigus darbui, prieš jas uždarydamas, privalo patikrinti:
58.1. ar nesijaučia patalpose dujų, degėsių ir kitų nebūdingų specifinių kvapų;
58.2. ar išjungti, kurie pasibaigus darbui turi būti išjungiami, elektros įrenginiai, apšvietimas;
58.3. ar patalpos išvalytos nuo buitinių atliekų;
58.4. ar uždaryti langai;
58.5. ar sudėti nustatyta tvarka patalpoje likę gaminiai, medžiagos ir kitas turtas;
58.6. ar laisvi pagrindiniai praėjimai patalpose;
58.7. ar veikia budintis apšvietimas;
58.8. ar patalpose neliko žmonių (darbuotojų ar pašalinių);
58.9. ar įjungta gaisrinė signalizacija.
59. Patalpų tikrinimo, prieš jas uždarant, tikslas:
59.1. pašalinti priežastis, galinčias sukelti patalpose gaisrą nedarbo metu;
59.2. pašalinti gaisro kilimo ir ugnies plitimo priežastis;
59.3. patikrinti pirminių gaisro gesinimo priemonių tvarkingumą.

Instrukciją parengė: UAB „Sabelija“, 240887380